

Голос Житомирщини Зростає

№ 1 (16) / січень / 2018

Боротьба за повернення лісу громаді продовжується

стор. 2

стор. 6

Красьвиди для мультфільму «Мавка. Лісова пісня» знімали на Овруччині

Поради смачних та корисних перекусів

стор. 7

Бережіть своє життя!

Щорічно з настанням холодів зростає ймовірність пожеж. Переважна більшість займань виникає через порушення правил пожежної безпеки при використанні та монтажу пічного опалення. Найгірше те, що у вогні гинуть люди.

При використанні пічного опалення треба бути вкрай уважними людям похилого віку, самотнім пенсіонерам та інвалідам. Саме у помешканнях таких жителів пожежі виникають найчастіше. Адже утримання такого виду опалення в належному стані – дуже клопітка та тяжка праця, що вимагає пильності.

У будинках займання трапляється через перегрівання печей, появу в кам'яній кладці тріщин, а також у результаті застосування для розтоплювання горючих і легкозаймистих рідин, випадання з топки жарин.

Нещодавно сталася пожежа, яка спопелила будинок в селі Гошів на Овруччині. Вогнеборці ледве врятували сплячу жінку. Власниця оселі разом з чоловіком змогли самостійно залишити дім. Вони сповістили вогнеборців про те, що всередині ще знаходиться їхня сусідка. Рятувальники увійшли у палаючу оселю, знайшли на ліжку та винесли на свіже повітря 44-річну жінку, яка на той момент спала. Обоє жінок шпиталізували до лікарні у різних станах важкості. Чоловік власниці від допомоги медиків відмовився.

Ще одна трагедія з півночі Житомирщини шокувала всю Україну. Під час пожежі двоє дітей отруїлися чадним газом. Мова про с. Копище Олевського району. Подія сталася близько 17:00. На цей час господаря будинку вдома не було.

19-річна дружина вийшла у господарських справах у двір, залишивши в оселі двох дітей, півторарічного хлопчика та 3-місячну дівчинку, яка спала. Коли жінка за хвилин 10-15 повернулася, то побачила сильне задимлення у кімнаті: горіли ліжка та ковдра, де були діти. Пожежу допомогли загасити сусіди, однак врятувати малечу не вдалося. Попередня причина смерті – отруєння чадним газом. Під час огляду місця події поряд з ліжком виявили сірники. Ймовірна причина виникнення пожежі – пустощі з ними.

Кількість повідомлень про пожежі просто шокує. Одна з них трапилася у приватному дерев'яному житловому будинку у с. Розтяжин Коростенського району. Надзвичайну ситуацію спричинило порушення правил пожежної безпеки при експлуатації пічного опалення. Господарів вдома не було. Рятувальники доклали всіх зусиль до приборкання стихії. Однак вогонь встиг знищити дах будівлі на площі 9 кв. м.

Також місцева пожежна охорона с. Словечно ліквідувала пожежу у приватному житловому будинку в с. Красилівка Овруцького району. Там вогнем також знищено 9 кв. м покрівлі.

У с. Жубровичі Олевського району палав дерев'яний будинок, у якому загнула 54-річна власниця оселі. Осередок полум'я був біля електричної плитки.

Ірина СЕНЧЕНКО

Щоб попередити випадки виникнення пожеж у опалювальний сезон, **НЕОБХІДНО** дотримуватися таких правил пожежної безпеки при користуванні пічним опаленням:

- перед початком, а також упродовж усього опалювального сезону очищати димоходи та печі від сажі;
- біля кожної печі перед топковим отвором на горючій підлозі прибити металевий лист розміром не менше 0,5 x 0,7 м;
- усі димові труби та стіни на горищі, через які прокладено димові канали, **ПОВИННІ БУТИ** заштукатурені й побілені;
- золу й шлак, що їх видаляють із топки, заливати водою та виносити в спеціально відведені місця.

Не дозволяється висипати золу й шлак поблизу будівель.

Під час використання пічного опалення **ЗАБОРОНЕНО**:

- залишати печі, які топляться, без нагляду або доручати нагляд за ними малолітнім дітям;
- користуватися печами, які мають тріщини;
- розміщувати паливо, інші горючі речовини та матеріали безпосередньо перед топковим отвором;
- зберігати незагашені вуглини та попіл у металевому посуді, встановленому на дерев'яній підлозі або горючій підставці;
- сушити й складати на печах одяг, дрова, інші горючі предмети та матеріали;
- застосовувати для розпалювання печей легкозаймисті та горючі рідини;

ймисті та горючі рідини;

- використовувати для топлення дрова, довжина яких перевищує розміри топки;
- здійснювати топлення печей із відкритими дверцятами топки;
- закріплювати на димових трубах антени телевізорів, радіоприймачів тощо;
- зберігати у приміщенні запас палива, який перевищує добову потребу.

Пам'ятайте! Лише дотримання цих простих, але вкрай необхідних заходів, допоможе зберегти ваше житло та, найголовніше, життя! Будьте пильні, дотримуйтеся правил пожежної безпеки, а також навчайте цьому своїх дітей змалку.

Дорога додому обернулася бійкою

У Коростені поліцейські викрили двох братів-розбійників. До відділу поліції звернувся 40-річний чоловік, що на нього напали. Поліцейські встановили особи та затримали двох братів, які причетні до побиття чоловіка.

Постраждалий повертався додому з м. Києва до с. Білорівчичі Олевського району. У Коростені у нього була тригодинна перерва між потягами, то ж зайшов до привокзального кафе. Після перекусу задрімав у приміщенні зали очікування.

Його помітила компанія молодиків. Одному з парубків вдалося непомітно витягти з одягу сплячого чоловіка гроші.

«Витративши викрадені кошти на випивку, молодики знову повернулися до заявника, – розповідає начальник Коростенського відділу поліції Михайло Старойт. – Цього разу вони спонукали чоловіка вийти разом з ними на вулицю».

Там двоє із компанії і вчинили напад: побили, відібрали мобільний і документи. Неприємного чоловіка згодом побачили випадкові перехожі, які і викликали «швидку». Наступного дня він зміг повернутися додому в Олевський район.

«Ми встановили особи нападників – це двоє братів, 19 та 16 років, жителі райцентру. Зараз з ними проводяться необхідні слідчі дії. За злочин загрожує до 10 років ув'язнення», – кажуть правоохоронці.

Також встановлюють місце перебування третього учасника події, який викрав у сплячого чоловіка гроші.

Валерія КУЛИК

Напис «I LOVE OLEVSK» знову цілий

У переддень Нового року ЗМІ радісно повідомили, що популярний напис «I LOVE OLEVSK», який до Дня Незалежності подарували місцеві підприємці, отримав сучасне освітлення. Літеру «L», яку в той же день зламали, нещодавно замінили на нову.

А вже за кілька днів прийшло нове повідомлення про те, що невідомі особи в ніч із 3 на 4 січня поламали LED-лампи, які встановили напередодні Нового року.

«Навіщо виривати LED-лампи, які встановили в переддень Нового року?! Ще вчора молодь та діти робили селфі на фоні улюбленого напису «I LOVE OLEVSK», а сьогодні зранку на одного світильника стало менше!» – поставив риторичне питання представник місцевої влади.

Як кажуть: немає слів – самі емоції. Певно, варто вкотре нагадати, що вилазити або сидати на букви на-

пису НЕ МОЖНА. А ще будьте обережні, вони встановлені на металеві штирі. При руйнуванні може статися непередбачуване.

Іван ПРАСЮК

Нагороди керівникам лісових підприємств: політична біжутерія чи прикриття

Ми не втомлюємося буквально волати про безчинства в лісовій галузі. Усе частіше в скандальних ситуаціях фігурують лісгоспи АПК області. Немислимо, але схеми породжують і «кришують» саме ті, чий обов'язок розвивати лісову галузь. Стрічки новин рясніють повідомленнями про злочини і безкарність. Ми отримуємо листи з усіх районів області, а особливо з півночі. Люди бояться називати імена, але вже несила мовчати. Нам пишуть про те, як знищується одне з найбільших багатств області – ліс!

Зокрема, нещодавно ЗМІ повідомляли про хитромудру схему передачі майже 35 тисяч гектарів лісу в постійне користування «Олевськагролісу» системи «Житомироблагроліс». Як виявилось, розпорядженням голови Олевської райдержадміністрації від 1 вересня 2000 року було створено підприємство «Олевськагроліс», яке пізніше й отримало 35 тисяч гектарів лісу Олевщини: вже через 20 днів з моменту створення підприємства тодішнє скликання районної ради надало згоду на передачу лісів. Про власне схему та необхідність повернення громаді народного багатства заговорили місцеві депутати.

А тим часом з'явилася інформація про держпідприємство «Малинський лісгосп АПК». Тут житомирські аудиторі виявили втрат майже на 140 тис. грн. Про це повідомила прес-служба управління Північного офісу Держаудитслужби в Житомирській області.

«Усупереч установленому законодавством порядку, підприємство реалізувало необроблену деревину за цінами, нижчими від тих, що склалися

на останньому аукціоні. Через це воно недоотримало 128 тис. грн. Крім того, неналежний контроль відповідальними особами підприємства за збереженням лісових ресурсів призвів до нестач лісопродукції на суму понад 10 тис. грн. Серед інших виявлених порушень: зайва виплата премій та безпідставне відшкодування витрат на відрядження», – йдеться в повідомленні.

За результатами ревізії було забезпечено відшкодування порушень у повному обсязі. На двох посадових осіб склали протоколи про адміністративні правопорушення. Про результати ревізії повідомили правоохоронним органам.

А поки ревізори викривають безчинства малинських лісівників, місцевий сайт повідомляє, що ДП «Малинський лісгосп АПК» визнане лідером року серед усіх господарських підприємств України за національним бізнес-рейтингом – 2017. Керівнику підприємства днями вручили почесну нагороду «Лідер року – 2017» та відповідний сертифікат. Золото національного рейтингу ДП «Малинський лісгосп АПК» отримав за показником «Чистий дохід від реалізації продукції, товарів, робіт і послуг».

Ця новина про перемоги й рейтинги виглядає досить неоднозначно на фоні інформації від ревізорів, про яку ми згадали вище.

Ви гадаєте вищеописаних зловживань немає у лісгоспах Коростенщини, Лугинщини тощо?! Скільки подібних випадків нам досі невідомі?! Зокрема, масштабні злочини прикривають «санітарними рубками». І, зрозуміло, що без відома службових осіб лісгоспів, прикриття з боку керівників вищого рівня це зробити безкарно просто неможливо. Зловживання відбуваються і не без відома правоохоронців, на жаль, слабкою і малоефективною є й робота експертів-екологів.

На Житомирщині тенденція безгосподарності і на порядки більшої кількості розкрадань, ніж в інших регіонах, як свідчить статистика правоохоронців та екологів, прослідковується саме в колишніх колгоспних, а нині лісах, якими розпоряджається обласна рада через підпорядковане комунальне підприємство. Серед гарячих точок – північні райони Житомирщини, зокрема Коростенщина. Замкнене коло кругової злочинної поруки може і повинна розірвати своєю активністю громадськість. Збережемо народне багатство разом.

Степан КРУКІВСЬКИЙ

На жаль, у Верховній Раді другого такого лобіста інтересів чорнобильців, як Володимир Арешонков, немає, – міністр соціалітики України

За ініціативи нардепа Володимира Арешонкова відбулась зустріч міністра соціальної політики України Андрія Реви із представниками провідних громадських організацій чорнобильців – у 2017 році вже четверта. Ішлося про те, що чорнобильці не мають підтримки ні на рівні міністерств, ні в парламенті. Звернувши увагу на Арешонкова, голова ГО «Пожежні Чорнобиля» Іван Ковальчук зазначив: «Нікому ми не потрібні. Це ось єдиний депутат, який носить з нами, як з малими дітьми, коли не телефонуєш – знімає слухавку, я такого депутата ще не бачив».

Присутні зауважували, що під час особистих зустрічей з депутатами їм обіцяють підтримку, а насправді її немає. Міністр Соціалітики сказав відверто: «На жаль, у Верховній Раді другого такого лобіста інтересів чорнобильців, як Володимир Арешонков, немає». Це була відповідь на питання, чому ключові законопроекти щодо соціального захисту постраждалих навіть не включаються до порядку денного. «Нас підтримує Ляшко, Юлія Володимирівна, керівники фракцій та груп заповнюють про підтримку», – говорили лідери громадських організацій. На що Володимир Юрійович відповів, що саме названі особи та керівники фракцій і груп щопонеділка пленарного тижня формують порядок денний засідань на Погоджувальній раді. «Ви чули хоч раз, щоб хтось із них говорив про ваші права, пропонував до розгляду якийсь чорнобильський законопроект?» – риторично запитав депутат присутніх.

Зазначалось, що все ж завдяки наполегливості представників громадських організацій та співпраці з Міністерством питання вирішуються. Нагадаємо, що минулорічний форум чорнобильців, який проходив за ініціативи та підтримки Арешонкова в Києві, був поштовхом до законодавчої ініціативи, яку дехто з нардепів несправедливо уже приписав собі в заслугу. Це підвищення пенсій військовослужбовцям. Цей законопроект розроблено виключно Міністерством соціальної політики України. Ним передбачаються зміни пенсійних виплат для солдатів строкової служби, котрі у 1986 році ціною власного здоров'я і життя блокували

і ліквідували катастрофу на Чорнобильській АЕС. За понад 30 років після катастрофи про них вперше згадали на форумі чорнобильців, а заступник міністра соціалітики Віталій Мужчинін разом з Володимиром Арешонковим пообіцяли присутнім, що ця соціальну несправедливість буде виправлено. І ось менше ніж за рік це сталося: солдатам-строковикам перерахують пенсії.

Щодо невизначеності статусу, то на зустрічі звучало декілька фактів, котрі посилюють усвідомлення потреби не зволікати з його введенням. Напри-

клад, відсутність статусу ускладнює боротьбу із захворюваннями внаслідок чорнобильської аварії дітям 2-3 покоління евакуйованих постраждалих. За даними ГО «Діти Чорнобиля», чимало народжених у 1988-1989 роках мають онкозахворювання. І на особливу підтримку від держави, як постраждалі внаслідок аварії на ЧАЕС, у лікуванні вони розраховувати не можуть, оскільки строк дії відповідного посвідчення закінчився у їхніх батьків ще у віці 18 років.

Акцентували увагу на забезпеченні чорнобильців житлом, змін механізму

харчування дітей за кошти держави.

«На зустрічі звучали закиди і стосовно несправедливого нарахування пенсій, і щодо забезпечення житлом, мовляв, дехто по три квартири отримав і знову стоїть на черзі... Це є, як і є лжеліквідатори, лжеонкохворі... Тим не менше, ми працюємо спільно над тим, щоб чітко було визначено статус та критерії справедливого соціального забезпечення людей, які хто менше, а хто більше зачерпнув ківш того лиха, що має назву Чорнобильська катастрофа», – зазначив Арешонков.

Підготувала Алла ЯКОВЕНКО

Данія та Овруч разом

Волонтерську спілку «Bevar Ukraine», що в перекладі «Збережи Україну», заснували наші земляки у Данії. Зараз ця спілка соціальними проектами допомагає майже всій Україні. До речі, багато із тих, хто зараз входить у цю організацію, – наші земляки, які колись навчались у Житомирській області.

Небайдужі українці після початку агресії Росії проти України заснували волонтерську спілку, яка сприяла військовим технікою та іншими необхідними речами. З часом спілка перейшла на соціальні проекти і почала надавати допомогу різним закладам: лікарням, дитячим школам, інтернатам. Також не позбавлені уваги сім'ї загиблих учасників АТО.

Процедура збирання необхідних речей не зовсім проста: шукають у гостіпалах та громадах, пишуть звернення, проходять перевірку і нарешті отримують. Деяке обладнання вже було в користуванні в Данії, але в Україні воно ще зможе служити багато років. Проблема, як з'ясувалося, навіть не

в тому, де знайти потрібні речі, а як їх перевезти в Україну. Але й це вирішується власними коштами наших співвітчизників.

Керівник спілки Михайло Кульга зізнається: «Бізнесу на цьому точно не зробиш. Машини заправляємо за свій рахунок. Є, звісно, фонди, які виділяють частину допомоги. Частково допомагають приватні і членські внески. Нещодавно відбувся благодійний концерт гурту «Друга ріка».

Михайло запевняє, працюють через перевірених людей і точно знають, що допомога піде саме туди, де її очікують. Нещодавно фура, завантажена засобами реабілітації, надійшла до Овруча. Вантаж потрапив до Територіального

центру соціального обслуговування, а потім нарешті до тих, хто цього потребує. Відбулося це завдяки співпраці між міською радою і Данією, налагодженій за ініціативи депутата Овруцької міськради Петра Левківського. Данська спілка може забезпечити ще багато закладів Овруччини, які так цього потребують, вартісним європейським обладнанням. Сподіваємось, що співпраця продовжуватиметься.

Надія МАЄВСЬКА

Михайло Кульга об'єднав небайдужих за кордоном, аби допомагати своїй Україні

Авторка гімну Коростеня вчить любити життя

Перша збірка поетеси Лілії Бех допомагає читачам полюбити життя. Хтось скаже, що книга «Жінка з осені» створена більше власне для жінок. Однак оптимізм і радість, закладені в її рядках, – сьогодні необхідні всім. Цю збірку можна назвати поетичним антидепресантом і джерелом любові до життя. У віршах пані Лілії – і материнське щастя, і любов до онуків. Виконавши найважливішу місію, жінка залишається бадьорою, у гарному настрої та з вірою у себе.

Родом Лілія Бех (Лісовська) з Малина, з простої родини. Однак маму Лілії Петрівни важко назвати простою робітницею, вона поєднує в собі інтелігентність і працьовитість. Це мудра, розумна людина, мова якої увібрала в себе безліч народних прислів'їв. Вона закінчила курси вихователів, була передовою трактористкою в селі, пережила війну, хоч учасником безпосередньо бойових дій їй бути не довелося. Батько поетеси був майстром на всі руки – і ковалем, і музикантом (грав на гітарі), а також дуже гарно співав. Звісно, в такій родині просто не могла не народитися талановита дитина.

Свій перший вірш поетеса написала у п'ятому класі, він був про улюблені квіти. Далі у школі відчула талант поетичної творчості, друкувалася у журналі «Пролісок», але на той час особливого захоплення і потреби писати ще не було.

Навчання продовжила у Коростишівському педагогічному коледжі (колись Коростишівське педагогічне училище), разом із сестрою-близнючкою Валентиною. Каже: «Там відчула весняний порив, знову почали з'являтися нові вірші». Вищу освіту сестри здобували в Київському державному університеті ім. Т. Г. Шевченка на філологічному факультеті. Працювала Лілія Петрівна вчителем у школі № 1, заступником директора у школах № 6 та № 7 міста Коростеня. Відійшовши від педагогічної ниви, Лілія Бех виконувала обов'язки головного редактора

газети «Іскоростень» та очолювала тижневик «Нова доба». До речі, вона ніколи не друкувала свої вірші в газеті, де працювала. Аргументує це тим, що не хоче, аби люди думали, що вона користується своїм службовим становищем.

Лілія Бех є неодноразовим лауреатом Всеукраїнського літературного свята «Просто так». У 2008 році вийшла в світ та сама перша збірка поезій «Жінка із осені». У збірці знаходимо вірші різної тематики. Чимало поезій, і це зрозуміло, присвячені матері.

Згадує Лілія Петрівна й роботу над гімном для свого рідного міста Коростень. Відзначає, що написаний він був на одному диханні, буквально за кілька днів. «Це велика відповідальність перед земляками, громадою та, в першу чергу, перед собою. Адже це гімн, який буде представляти цілий народ та історію. Потрібно мати великий патріотизм, щоб створювати такі тексти», – пояснює поетеса. Говорить, що навіть і не думала про перемогу у цьому конкурсі, а дізналась про те, що її текст переміг, від своєї знайомої, яка зателефонувала і повідомила про це. Слова були покладені на музику Олесья Коляди.

Із витоків древності і моноліту,
Віками освячений, кров'ю омийтий,
Чужинцями топтаний, стомлений гнітом,
У величі Коростень звівся над світом!

Надзвичайно скромна поетеса має у своєму доробку цілу низку поезій: «Зараз у мене написаних

творів, мабуть, вистачить на десять збірок», – ділиться пані Лілія. На питання, чому ж не друкуєте, Лілія Петрівна відповідає, що на це потрібно чимале фінансування, якого вона, на жаль, не має. Та вона неодмінно буде робити все для того, щоб ця поезія вийшла у світ.

Володимир ЄФІМЕНКО

«Щоб льон цвів – синьо-синьо!»

Наші земляки мають змогу насолоджуватися виступами легендарного ансамблю «Льонки». Співочий символ Полісся дає концерти в нашому краї на запрошення народного депутата України Володимира Арешонкова.

Поліський академічний ансамбль пісні і танцю «Льонки» носить ім'я свого засновника і незмінного керівника Івана Сльоти. Кімнату-музей історії славетного колективу та його очільника відкрили нещодавно в Житомирській обласній філармонії.

Одна з найвідоміших пі-

сень Майстра «А льон цвіте» стала справжнім гімном подвигу людини праці. Приємно відзначити, що саме Коростенщина нині є флагманом з відродження льонарської справи в Україні. Саме тут, у селі Стремигород, кілька років поспіль проходить і Міжнародний фестиваль льону.

Іван Сльота з колективом і сам був частим гостем на наших землях, зокрема приїздив на Всеукраїнський літературно-мистецький фестиваль «Просто на Покрову», який відбувається на Коростенщині. Фестивалю допомагає народний депутат України Володимир Арешонков, який забез-

печує нагородження учасників у традиційній номінації «Барвисте слово рідного Полісся». Минулої осені вже водинадцять на Покрову талановитих гостей зібрав музей-садиба уродженця села Сингаї Коростенського району Василя Юхимовича – ідейного натхненника літературного свята на древлянській землі. Саме в тандемі з Юхимовичем Іван Сльота створив легендарну пісню «А льон цвіте».

На початку 70-х в одному з сіл Житомирщини перед очима Івана Сльоти відкрилось неосяжне море синьо-блакитного квітучого льону... Там же познайомився з немолодою льонаркою. Жінка розповіла, що чоловіка не діждалася з війни, а син учиться в місті і до матері озивається дуже рідко.

«З тієї розмови одразу й навиялось – «А льон цвіте синьо-синьо, а мати жде додому сина...». Це мої слова, які згодом стали початком приспіву. Сів я в автобус із думкою про нову пісню... Обмірковував слова», – згадував Іван Сльота.

Але хто ж напише віршований текст для пісні? Перебираючи в пам'яті поетів, Сльота згадав знаного вже поета-пісняря Василя Юхимовича. Вирушив до нього в Київ зі своєю «рибою-заготовкою». Познайомилися, розповів про ідею і натхненний повернувся додому. А рано-вранці пролунав телефонний дзвінок від Юхимовичем Іван Сльота: «Послухай...». Іван Сльота швиденько записав надиктовані поетом слова. А десь до вечора була вже й музика готова. Далі – декілька доопрацювань тексту – і пісня полетіла по світу. Її виконували навіть у штаб-квартирі ООН, а потім «прописали» на житомирській ратуші.

Саме «Льон» українці щиро вважають народною піснею. Вона стала особливо актуальною в час новітньої неоголошеної війни в Україні. І знову плачуть наші матері, котрі кожної миті ждуть своїх синів... А льонарі, які бачать відродження України у відродженні льонарства, мають свій оригінальний тост: «Щоб льон цвів – синьо-синьо!».

Сергій КОЗАЧУК

Іван Сльота та Микола Сингаївський (перші ліворуч) з колегами біля хати-музею Василя Юхимовича в день відкриття

«Маму Роксолани» запросили в Бовсуни

У програмі «НАДВЕЧІР'Я. ДОЛІ» на телеканалі UA:Перший наша землячка, кіно-мама Роксолани, народна артистка України Раїса Недашківська розповіла, що представників її роду називали Бовсунами. А ведучий – народний артист України Мар'ян Гаденко – запросив нашу улюблену актрису до прекрасного села Бовсуни, що на Лугинщині, в гості до унікального фольклорного колективу «Бовсунівські бабусі».

Свого часу цей прекрасний творчий колектив був гостем улюбленої телепрограми «НАДВЕЧІР'Я. ДОЛІ», після чого підкорив серце не лише ведучого Мар'яна Гаденка, а й багатьох телеглядачів по всій Україні.

«Як приємно, що Мар'ян Гаденко

не забув про «Бовсунівських бабусь» і про свою обіцянку приїхати до нас», – написала в соцмережі керівник колективу Марія Карповець-Бовсуновська. «Будемо дуже раді зустрічі та ще з такою прекрасною гостею! Дуже вродлива бовсунівка. Цікаво, якого роду? В 2018

році Бовсунам – 500 років», – додала пані Марія.

Отож, місце зустрічі для всіх, хто любить, знає і дізнається про це прекрасне село – Бовсуни.

Світлана КРАВЧЕНКО

Ніна Матвієнко – спадкоємиця іскоростенського князя

Нещодавно Ніна Матвієнко відзначила ювілей. Всеукраїнські ЗМІ розповіли про зв'язок народної артистки України, Героя України з Коростенем.

У дев'ятий клас майбутня народна улюблениця пішла до школи-інтернату саме в цьому місті. Співачка називає ті часи визначальними у формуванні своєї особистості.

«Ми там згуртовані були. Тепер я не можу одна десь їздити, хочу, щоб весь час хтось коло мене був», – говорить артистка.

Інтернат у доли Матвієнко був не один. Адже народилася вона в багатодітній родині. Батьки тяжко працювали й не мали змоги самостійно виховати всіх дітей. Саме за порадою вчительки з інтернату Матвієнко записалася до вокальної студії хору імені Верьовки, а згодом стала його солісткою.

Але перед тим, як стати частинкою всевітньовідомого колективу, дівчина рік відпрацювала кранівницею на коростенському заводі «Хіммаш».

«Вона була дуже мала і дуже худа, і коли вила-

зила на той кран, всі боялися, – згадувала сестра Валентина. – Вона дуже голодувала там. По десять днів не їла: пила воду з цукром».

За свідченням сестри, Ніні допоміг директор підприємства – коли дізнався про скрутне становище дівчини, взяв її під опіку.

Один із журналістських матеріалів про Ніну Матвієнко отримав назву «Княжна з Інтернату». Адже, за словами артистки, вона є спадкоємицею роду іскоростенського князя Микити Нестіча.

Хоча, зі слів співачки, близькі сумніваються у княжому походженні родини, однак сама вона досі пам'ятає підслухану в дитинстві розмову матері та бабусі Мотрі.

«Я не знайшла ніяких гербів, документів не знайшла. Мабуть, згоріли (під час пожежі у будинку приблизно у 1949-50 роках). Я почула, що

мама сказала щось про якогось князя, мовляв, хто тепер може впізнати, зрозуміти, що ми з цього роду. Вони так журилися», – пригадує артистка.

«А тоді я підійшла і спитала: «Мамо, а ми що, з княжого роду?». І щойно я відкрила рота, мама закричала: «А Боже, а Боже, рота закрий, мовчи!». Дуже боялися репресій. І так все заглохло», – говорить вона.

Звертаючись до архівів або шукати якісь інші підтвердження своїм здогадкам Ніна Матвієнко не намагалася. Та, каже, це й непотрібно. Адже Ніна Митрофанівна серцем відчуває свою духовну близькість з древньоруською княжною Предславою – донькою іскоростенського князя Микити Нестіча.

Сергій СЕНЧЕНКО

Співак з олевським корінням робить вино із малини та черешень

Гурт з патріотичною назвою «ZERNO» з'явився на музичній арені декілька років тому. Фронтмен гурту Максим Козловець об'єднав навколо себе таких же креативних хлопців. Назву для гурту обрали не випадково. Особливі тексти пісень – особлива назва гурту. Співак зізнається: «Хотілось, аби назва асоціювалася з Україною, адже більшість пісень звучать українською». Гурт «ZERNO» нещодавно презентував свій другий альбом. Планів багато: зйомки, відео, робота з новим матеріалом. На початку весни хлопці планують тур на підтримку нового альбому.

Максим Козловець розповідає, що все розпочалося з поетеси Катерини Волошиної, яка написала тексти, до яких чудово підійшла музика. «Одного разу я прочитав один із її текстів, взяв у руки гітару і написав музику. Потім записав на диктофон, відправив Каті і їй дуже сподобалось. Я пробував ще, з'явилися нові пісні, а потім почав писати і сам», – розповідає співак. Крім того, Катерина і зараз надихає лідера гурту на творчість, підтримує його порадами і вірить в успіх. Максим завжди любив слухати музику, в шкільному

віці підбирав акорди до пісень, а бажання творити вивалося аж після 30. Музику не покидає слухати і зараз. Цінною вважає ту, яка викликає в людини емоції, яку хочеться слухати ще і ще. Наприклад, каже Максим, пісні одного з улюблених його гуртів «Thirty seconds to Mars» вселяють надію, що добрі сили переможуть.

Фронтмен гурту виховує доньку Поліну, якій зараз 8 років. Разом з татом займається сімейним бізнесом – камінероботкою, з цього, власне, і живе. Максим дуже любить подорожувати, декілька разів

на рік з групами дітей літає у Великобританію, де проводить малечі екскурсії. Серед хобі – виноробство. Співак експериментує з різними ягодами і фруктами. Ділиться секретами: «Цього року зробив смачне вино із вишень, черешень, малини і слив. А ще вийшов надзвичайно смачний яблучний і грушевий сидр. У нас існує і сімейний рецепт, який передався мені ще від прадідуся».

Із задоволенням Максим Козловець розповідає про рідний йому Олевськ, звідки його батько і рідня по лінії батька. Зараз там проживає бабуся співака – Уляна Ми-

нівна. «Люблю Олевськ за природу, маленькі річечки і безкрайні ліси. Шкода, що не виходить приїжджати часто, але коли потрапляю туди – з радістю іду в ліс по гриби, заходжу в стару церкву, де я прийняв колись обряд хрещення».

Своєю діяльністю гурт багато не заробляє, якщо не сказати – не заробляють зовсім. Поки вкладають кошти і сили в гурт і роблять справу для душі, ще раз доводячи, що ні вік, ні обрана професія не можуть зупинити митця, який хоче творити.

Надія МАЄВСЬКА

Святий Макарій Овруцький мав дари зцілень та прозорливості

Продовжуємо розповідь про Собор Житомирських святих. З благословіння митрополита Житомирського і Новоград-Волинського Никодима, ексклюзивну інформацію нам повідав протоієрей Сергій (Грицаюк). Віднедавна отець Сергій є архієрейським намісником Свято-Хрестовоздвиженського кафедрального собору м. Житомира. До речі, над вхідними дверима у цьому храмі розміщена фреска Собору Волинських святих (день вшанування – 23 жовтня). Собор всіх святих, у землі Волинській просяялих, об'єднує також і угодників Божих з Житомирщини.

Напевно, для нас найвідомішим і найулюбленішим святым з Житомирської землі є Макарій Овруцький – захисник невинних, помічник бідних, опора слабких, цілитель хворих.

«Преподобномученик Макарій, архімандрит Овруцький, Канівський, ігумен Пінський, Переяславський чудотворець», – так іменує подвижника православний церковний календар, відзначаючи його пам'ять 7 (20) вересня (кончина) і 13 (26) травня (перенесення мощів).

Часточкам мощів та іконам святого віряни можуть поклонитися в храмах різних регіонів України, зокрема і в древній Василівській церкві в Овручі. Біля храму вдячні овручани встановили скульптуру улюбленому святому.

Угодник Божий народився на межі XVI–XVII ст. у сім'ї овручан Токаревських. Замолоду він прийняв чернецтво в Успенському монастирі рідного Овруча і з часом став настоятелем цієї обителі, відомої з XVI ст. Після її розорення іновірцями подвижник тимчасово був настоятелем у Куп'ятицькому монастирі поблизу білоруського міста Пінська. Пізніше Макарія перевели у Канівську обитель.

На сайті «Церковної православної газети» автор Вла-

дислав Дятлов розповідає про дари зцілень і прозорливості, якими став відомий святий Макарій у Каневі.

«Так, молитвами преподобномученика Макарія, під час служби, яку він звершував у навечір'я Богоявлення, зцілювався місцевий сліпець. Інший випадок зцілення хворого, над яким подвижник звершив соборування, мав місце під час поїздки преподобномученика Макарія з Канева до Переяслава. А прозорливість подвижника виявилася в передбаченні ним розорення Канева і своєї кончини», – пише Владислав Дятлов.

Преподобномученик Макарій, за переказами, передбачив лиха, які спіткають Канівський

Собор Волинських святих

монастир і місто: голод, польське і татарське нашествя. У вересні 1678 р. місто Канів і монастир були розорені дотла, самого архімандрита страшили турки за відмову видати їм монастирські скарби. Поховані в обителі нетлінні мощі преподобномученика Макарія були знайдені 1688 р. і урочище перенесені до Переяслава. У 1942 р. мощі були перенесені до Троїцької церкви Черкас, а з 1965 р. перебувають у кафедральному соборі на честь Різдва Пресвятої Богородиці в Черкасах. У пам'ять про нього освячено кафедральний собор у сусідньому єпархіальному центрі – Полтаві.

Андрій КОСТЮШКО

Зцілення тілесні та духовні

Як повідомляє сайт srg.in.ua, у «Житті» преподобномученика Макарія є два епізоди, які особливо яскраво свідчать про мудрість і смирення подвижника.

Напоумлюючи одного молодого чоловіка, який вів розпутне життя і нарікав, що родичі примушують його до тривалої молитви, преподобномученик Макарій сказав: «Тривалі молитви звершують ченця за обітницею, і тебе це не стосується; тобі ось що треба робити: залишатися тобі без молитви – те саме, що засудити душу на голодну смерть; читай одну молитву «Отче наш», і в ній знайдеш усе – і світло Богопізнання, і уроки для життя, і розраду, і силу для духу; уважно прочитати цю молитву, гадаю, не складно». Молодик прислухався до поради і раптом виявив, що після першого уважного прочитання молитви йому захотілося повторити її вдруге і втретє. Поступово в ньому зародилася любов до молитви, і його життя стало виправлятися. Покаянням грішника увінчалася і духовна боротьба преподобномученика Макарія за одного корисливого суддю, якому подвижник неодноразово передавав через різних людей гроші із запискою: «Віддаю останнє, більше не маю. Пожалій себе і мене».

Люди не раз отримували зцілення і від нетлінних мощей преподобномученика Макарія. Зокрема, в 1742 р. до гробу святого був принесений родичами полковник Олексій Глебов, що не володів ні руками, ні ногами. Коли відспівали молебень, приклавшись до святих мощей, Глебов повністю зцілювався.

Світ побачить природу Полісся в мультику

На теренах державного Поліського природного заповідника (розташований на півночі Олевщини та Овруччини) пройшли зйомки натурі для повнометражного мультфільму української студії Animagrad (FILM.UA Group) «Мавка. Лісова пісня», який зараз знаходиться на стадії творчої розробки.

Креативна команда і продюсери проекту «Мавка. Лісова пісня» спільно з гідями з WWF Україна (WWF – Всесвітній фонд природи) підкреслюють, що експедиція у старовікові ліси Житомирщини принесла неповторний досвід. Творці анімаційного фільму прагнуть перенести глядачів у атмосферу стародавнього магічного лісу, де мешкають фантастичні герої, створені Лесею Українкою.

«Чарівний світ стародавнього лісу, неймовірні пригоди і фантастичні герої, про яких скоро

дізнається весь світ! Мавка – душа лісу, вона – сама природа, складна і суперечлива: може бути ніжною і люблячою, може бути лютою і гнівною, але головне – завжди прагне до миру і гармонії. Вона закохується в людину, талановитого музику Лукаша, і опиняється перед складним вибором: любов або обов'язок лісової берегині. Це історія про магічну силу любові, яка об'єднує, рятує і дарує життя», – розповіли творці мультфільму про свій проект.

Цей 3D анімаційний мульт-

фільм переміг на 9-му конкурсному відборі Держкіно. Державна фінансова підтримка склала 24,5 млн грн, загальна вартість виробництва фільму складатиме 98,8 млн грн.

У липні минулого року на Одеському міжнародному кінофестивалі презентували тизер фільму «Мавка. Лісова пісня». «Мавку» вже представили на всіх міжнародних ринках і отримали схвальні відгуки. Мультфільм планують завершити до 2019 року.

Петро БОЙЧУК

ЗДОРОВ'Я

Між сніданком та обідом має бути перекус: що смачненького і корисного покласти у портфель школяра

Навчальний процес у школах саме в розпалі. Діти витрачають багато зусиль на уроках, а тому, щоб мозок працював на відмінно і знання засвоювалися бездоганно, потрібно поповнювати в організмі запаси енергії. Найкращий спосіб безболісно і терпляче пережити дітям проміжок між сніданком та обідом – це легкий перекус на перерві. Від нашпигованого трансжирами печива, штучно ароматизованих сухариків та чіпсів, чи надмірно солодких батончиків користі буде нуль. Тому батькам потрібно подбати про здорове харчування дітей вдома, коли школяри збирають у портфель все необхідне.

Дієтологи розробили кілька варіантів поживних перекусів для дітей, які є джерелом корисних калорій і сприяють розумовій діяльності дівчаток та хлопчиків.

Перше і найважливіше правило в харчуванні школярів – обов'язковий сніданок. Зранку непросто вмотивувати дитину щось поїсти, але докладіть зусиль, аби це стало звичкою і обов'язковим правилом.

Готуючи перекус у школу, скористайтесь нашими простими порадами, які допоможуть привчити дітей до правильного харчування.

Солодкі й соковиті фрукти

Давайте із собою будь-які сезонні фрукти – яблука, груші, сливи, банани. Можете вдома

очистити їх від шкірок, кісточок та корінчиків і порізати, обережно склавши у контейнер. Такими маленькими шматочками зручно поласувати на перерві. Краще, якщо плоди не будуть перестиглими і занадто м'якими, бо перетворяться по дорозі до школи в суцільну кашу.

Смачні овочі

Морква, варений буряк, соловий перець, запечена цвітна капуста стануть не гіршими за фрукти. Їх так само варто порізати перед школою.

Поживні горіхи та сухофрукти

Саме ці продукти дуже поживні та мають природній солодкий смак. Киньте до ранця половинки волоських горіхів чи очищене гарбузове насіння. Якщо маєте можливість, періодично купуйте мигдаль або лісові горіхи. Крім цього, потіште діток ще й родзинками, курагою, інжиром, фініками без кісточок або висушеними вдома яблуками.

Ні з чим незрівнянна домашня випічка

Замість магазинних тістечок та булочок спечіть щось вдома. Пиріжки, сирники, млинці з любов'ю від мами чи бабусі – гарна ідея для перекусу. Тільки контролюйте, аби діти не занадто часто їли виробів з борошна.

Бутерброди на різні смаки

Візьміть скибочку чорного

хліба, покладіть на неї шматочок відвареної чи запеченої грудинки аби шинку. Хорошим варіантом буде канапка із твердим сиром, який поповнює запаси кальцію в організмі. Обов'язково додайте до такого перекусу овочі, що є під рукою. Бутерброд можна замотати в харчову плівку чи фольгу і не забудьте про серветки або паперові носовички.

Не ігноруйте пиття

Їжа добре перетравлюється, якщо разом із нею надходить достатньо рідини. Покладіть школяреві маленьку пляшечку води або компоту із ягід чи сухофруктів. Періодично можна давати і сік, але без консервантів та барвників.

Батьки мають також пам'ятати, що не рекомендовано давати дітям для перекусу. У першу чергу це йогурти і сиркові десерти, які швидко псуються. Це стосується також вареної ковбаси та сосисок. Дитячий шлунок важко перетравлює сиров'ялену і копчену ковбасу. Намагайтеся уникати бутербродів із майонезом і маслом, які можуть залишити жирні плями на руках, а відтак і на ранцеві й зошитах.

Якщо ваша дитина буде ситою, то в неї не виникатиме бажання бігти при першій ліпшій нагоді у буфет або магазин за шкідливими ласощами.

До речі, не пошкодуйте зробити додатковий бутерброд для друга вашої дитини, адже в компанії їсти веселіше.

vivo cafe

Смачна енергія життя | Працюємо – цілодобово!

<p>вишукані страви на будь-який смак</p> <p>готуємо страви на внос</p> <p>ранні сніданки та пізні вечери</p>	<p>можливість проведення ділових зустрічей, кава-брейк</p> <p>бронювання столиків</p> <p>вільний WI-FI</p>
--	--

Житомирський р-н, територія Новогуївинської с/р, автошлях М-21 Житомир – Могилів-Подільський (на Вінницю), 10 км+49 м (праворуч), тел.: +38 067 412-23-40

У п'яти волоських горіхах міститься добова норма вітаміну С

Цього року осінь виявилася щедрою на горіхи. Якщо їх добре висушити, то корисних ласощів вистачить до наступного врожаю. Грецькі горіхи, або як їх ще в народі називають волоськими, містять багато корисних властивостей. Такі звичні для нас смаколики вже давно стали інгредієнтами для ліків, випічки, салатів. Та й охочих погризти горішок знайдеться чимало.

Вчені довели, що саме наші українські горіхи визнані найкориснішими. Їм значно поступаються арахіс, мигдаль, фундук, фісташки, горіх пекан. Ви тільки уявіть, що всього п'ять волоських горіхів, які ми з'їдаємо протягом дня, повністю поповнюють добову норму вітаміну С. Крім того, жменька таких ядер містить вдвічі більше антиоксидантів, ніж будь-які інші горіхи. Завдяки вмісту високоякісного протеїну волоські горіхи можуть замінити м'ясо і є джерелом клітковини, яка сприяє роботі органів травлення. І, що не менш важливо, у них відсутній глютен, котрий викликає харчову алергію.

Калій, фосфор, магній, сірка, кальцій, хлор, натрій, цинк, залізо, йод – саме стільки мікроелементів містять в собі ядра горіхів.

Горіхи зміцнюють серцево-судинну систему, нормалізують тиск і зменшують рівень холестерину. Медики також довели, що ядра корисні для профілактики цукрового діабету 2-го типу. Особливо їх цінують за протидію онкологічним захворюванням. А чого тільки варті цінні речовини, які покращують і стимулюють розумову діяльність.

Дехто намагається очистити ядра горіхів від шкірочки, яка надає їм гіркуватого смаку. Однак, робити цього не варто, бо саме в ній міститься 90% фенолів, що насичують організм киснем.

Мед у лазні

порам остаточно розкритися, очиститися від бруду і шлаків. Після цього потрібно прийняти душ викупатися в басейні та продовжити процедури.

Боротьба з целюлітом

Для підвищення пружності шкіри дуже ефективний медовий масаж. Якщо бажаєте зробити шкіру більш пружною і гладенькою достатньо звичайного меду, якщо ж наміри більш серйозні і противником є целюліт, мед можна змішати з морською сіллю у рівних пропорціях.

Перед виконанням процедур потрібно ретельно розігрітися в парній. Мед для початку потрібно нанести на шкіру долонями, легенько поплескуючи і рівномірно розподіляючи по тілу. Після розподілу медової суміші долоні потрібно з силою притискувати до шкіри і різко відривати від неї. Ці маніпуляції потрібно проводити близько 15 хвилин.

Результатом того, що все зроблено правильно, буде сіра маса, яка проявиться під час масажу. Після процедури необхідно прийняти тепленький душ і м'якою мочалкою змити залишки ороговілих частинок.

При бажанні поборотися саме з целюлітом, потрібно розуміти, що однієї процедури не достатньо. Бажано проводити такий масаж курсом в десять-п'ятнадцять процедур через день.

Задоволення для душі і тіла

Після медових процедур у лазні варто просто відпочити, закутавшись у халатик, думаючи про прекрасне. А щоб отримати ще більше задоволення можна пригоститися кучликом чаю з додаванням меду. Слід знати, що мед в окріп, і просто гарячий чай, додавати не варто – інакше він втратить багато цілющих властивостей, краще їсти його вприкуску.

Кілька правил щодо використання горіхів:

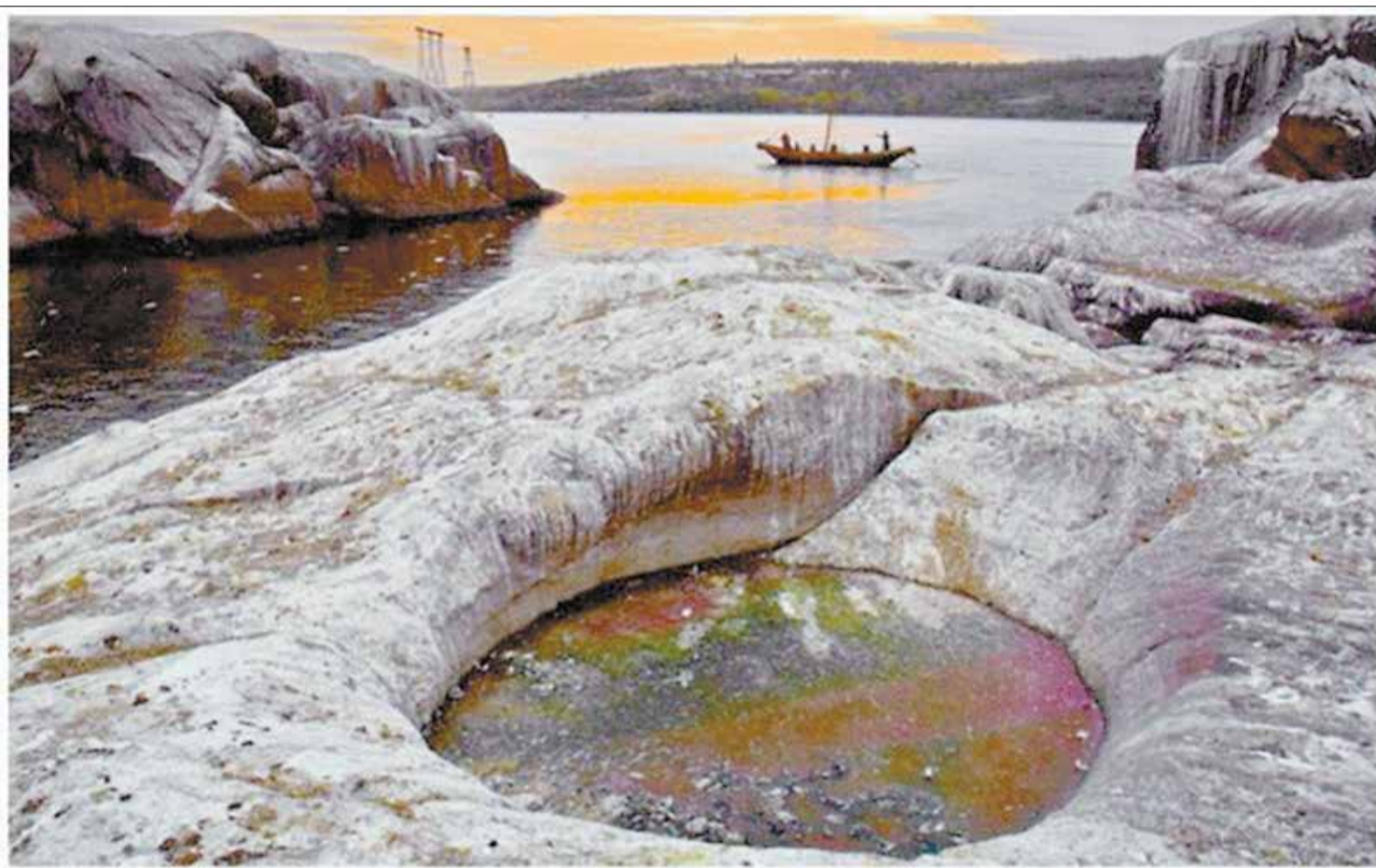
- замість перекусів печивом або чіпсами оберіть жменьку горіхів, які зміцнять ваш імунітет і наситять корисними калоріями;
- готуючи улюблені салати, не бійтеся кулінарних експериментів. Додайте в них замість ковбаси чи м'яса горіхових ядер. Такі страви будуть більш корисними і вишуканими;
- горіхи не рекомендують смажити, адже при цьому природні жири виробляють канцерогени;
- організм засвоює горіхи лише при повільному і ретельному пережовуванні;
- аби горіхи не втрачали своїх поживних і вітамінних властивостей, їх варто зберігати в неочищеному вигляді.

Відвідування лазні є корисним для здоров'я заходом, а якщо поєднати його з косметичними процедурами, то ефект в рази збільшиться, а гроші й час збережуться.

Медом можна покривати практично все тіло, виняток становлять область серця та місця з волоссяним покривом (щоб уникнути неприємних відчуттів).

Очищення

Для того щоб дійсно ефективно очистити шкіру при відвідуванні парної необхідно наступне: спочатку розігрітися (відвідати парилку 1-2 рази по кілька хвилин), відвідати душ і після цього на розігріту шкіру рівномірно нанести мед. З нанесеним на шкіру медом необхідно пробути в парній близько 7-9 хвилин - мед допоможе

«Запорізька миска» чи символ язичницького святилища?

«Руси досягають острова, названого Георгієм, і на цьому місці здійснюють свої жертвоприношення, оскільки там росте величезний дуб...», – пише у X столітті візантійський імператор Костянтин Багрянородний. То була перша задокументована згадка про найбільший річковий острів Європи. Тоді Дніпром проходив шлях «із варяг у греки», пропливаючи яким іноземці могли бачити легендарну Хортицю.

Неподалік самої Хортиці видніють три високі скелі-острови. Їх називають Трьома братами, або Трьома Стогами. Похилий, Середній та Диван. Урочище навпроти стовпів називають Чорною Скелею. Якщо, діставшись Стовпів, придивитись до гранітних тіл «кам'яних братів», можна побачити на одному з них різних розмірів лунки. Всього їх є 7. Сповідники

старої віри наших предків мають свій погляд на значення цих лунок. Мовляв, вони позначають сім зірок сузір'я Плеяди. А самі скелі можуть асоціюватися з трьома вогняними стовпами.

У народі ж найбільшу кам'яну лунку зазвичай називають «Запорізькою мискою». Нібито козаки використовували виглиблення у камені саме як посудину для

їжі. «В страшну спеку в цій мисці варили галушки й годували один одного півтора метрами дерев'яними ложками через миску, сидячи у колі». Було таке, чи ні, та обидві версії про призначення кам'яних лунок не заважають одна одній. Адже за тисячоліття свого існування Хортиця була улюбленим місцем українців різних епох.

КРОСВОРД

ЗА ГОРИЗОНТАЛЛЮ:

1. Колись буде і на нашій вулиці. 4. Розділ у романі. 7. Буксир для автівки. 13. Урожай в елеваторі. 14. Олія для фарби. 15. І туристичне, і романтичне турне. 16. Оселедець із банки. 17. Знаряддя кухаря. 18. Погода в Антарктиді. 21. Найсильніша фігура на чорно-білому полі. 22. «Лисий» килим.

ЗА ВЕРТИКАЛЛЮ:

2. Гуртожиток для бджіл. 3. Шар будь-якої речовини, якогось тіла від поверхні у глибину. 5. «Чоботи дорогу знають» для п'янички та літака. 6. Войовничі, недоброзичливі стосунки. 8. Столиця Закарпатської області. 9. Пісня кришталю і ринди. 10. Музичний інструмент у соборі. 11. Ринок з молотка. 12. Трикотажна сорочка без рукавів. 19. Музична вистава. 20. Від неї залежить те, як корабель попливе.

ВІДПОВІДІ НА КРОСВОРД У № 7 (14):

За горизонталлю: 1. Чабан. 4. Камін. 7. Телевізор. 13. Днище. 14. Одея. 15. Поролон. 16. Вітер. 17. Індія. 18. Авторучка. 21. Дилер. 22. Вальс.

За вертикаллю: 2. Аташе. 3. Алібі. 5. Переправа. 6. Босоніжки. 8. Воратар. 9. Вдова. 10. Кисть. 11. Герда. 12. Маляр. 19. Озима. 20. Учень.

Печінкова ковбаса

ПОТРІБНО:

- 500 г яловичої або курячої печінки;
- 500 г свинячого сала;
- 3 зубці часнику;
- 1,5 скл. борошна (200 мл);
- 0,5 скл. крохмалю;
- 5 яєць;
- 1 стол. ложки сметани;
- сіль, перець за смаком.

ПРИГОТУВАННЯ.

Печінку помити, очистити від плівочок, нарізати шматочками.

Сало розділити на 2 частини. Одну покласти ненадовго в морозильну камеру. Іншу частину порізати на довільні шматки.

Порізану печінку і порізане сало пропустити через м'ясорубку або подрібнити в блендері.

Примерзле сало дістати з морозилки і порізати кубиками як на салат. Додати у змелений фарш і перемішати.

Всипати борошно, крохмаль, влити сметану. Яйця збити віничком чи виделкою і додати до фаршу. Покласти подрібнений часник, посолити, поперчити.

Половину фаршу викласти в харчовий пакет, «вигнати» повітря, зав'язати кінець, залишивши трішки вільного місця. Цей пакет покласти ще в один, так само «вигнавши» повітря і щільно зав'язавши, і ще в один. У такий же спосіб запакувати і другу половину фаршу. Всього потрібно 6 пакетів.

Поставити на вогонь велику каструлю, налити холодної води і відразу ж (у холодну воду!) опустити пакети з ковбасою. Коли вода закипить, вогонь зменшити і варити 2 години.

Готові ковбаси дістати з води, зняти пакети. Повністю остудити. Нарізати скибочками.

